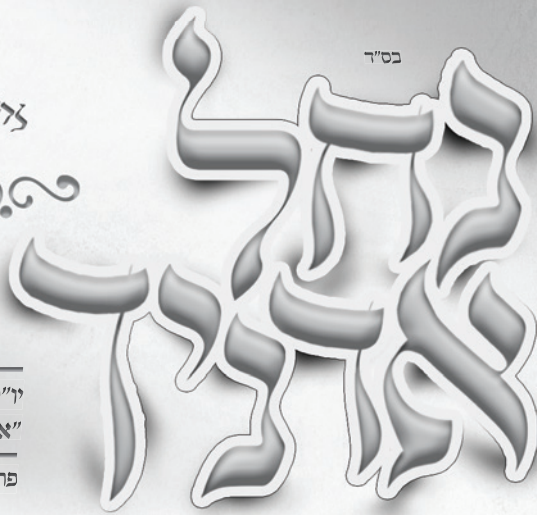

להגלות נעים תורה וחסידיה
מגור היוצא מעזר

יו"ל ע"י התאחדות האברכים
"אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא
פר' שופטים תשפ"ג • גליון רט"ז

נהל קדומים

דברות קודש ממעיין נבע, כ"ק מרן רבו"ק ז"ע

חזוקי הנחל

פלאות התורה מאוצרותיו של
הגדו"ח ר' זרח רונטל שליט"א

לא יומת עפ"י יחידו של עולם

על פי שנים עדים או שלשה יומת המת לא יומת על פי עד אחד (דברים י"ז, ט). יובן ע"פ מאמר חז"ל (יהושעלמי מסות פ"ב ה"ז) שאלו לחכמה, חוטא מה יעשה ויתכפר לו. אמרה: "חטאים תרדף רעה" (משלי י"ג, כ"א). שאלו לנבואה, אמרה: "הנפש החוטאת היא תמות" (יחזקאל י"ח, כ). שאלו להקב"ה, אמרה: "יעשה תשובה ויתכפר לו" וכו'. ובמדרש (לקוט שמעוני תהלים רמז תש"א), שאלו לתורה, אמרה "יביא קרבן ויתכפר לו". נמצא כי "על פי שנים עדים", החכמה והנבואה, "או שלשה", או גם על פי התורה בזמן שאין בית המקדש קיים, שאין יכולין להקריב קרבן "יומת המת", אין לו תקנה ח"ו. אבל "לא יומת ע"פ עד אחד", - יחידו של עולם, שהמציא לו דרך תשובה.

(רביה"ק ר' מאיר מפרימשלאן ז"ע)

לא לחקות תנועות הצדיק ללא כוונה

לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ד' אלקיך אשר תעשה לך (דברים ט"ו, כ"א). 'עץ' מרומז על הצדיק. דהנה יש בני אדם כשרואין איזה תנועה ומנהג מהצדיק, אע"פ שלא נתאמת ונתברר להם, מאיזה טעם ושורש מה עשה הרב תנועה ומנהג זה, הם עושים אחריו כמותו, ועל זה אמר בספר הקדוש נועם אלימלך שהדבר כמין פסל ח"ו, לעשות תנועה ומנהג דוגמת רבך, אם לא אחר שנשאת ונתת בדבה, ויש להם טעם וכונה רצו"י על פי התורה, אזי תשכיל ואז תעשה. כי אם לאו, מי יודע לאיזה כונה והוראות שענה עשה הרב ככה, ומכל שכן ברב שאינו מוסמך כל כך, מבואר בשם הרב הקדוש מלובלין שהוא קרוב לעבודה זרה ממש ח"ו.

והוה שהזהירה התורה הקדושה "לא תטע לך אשרה כל ע"י", שהצדיק לא יהי' לך בעיניך דוגמת אשרה אילן הנעבד ח"ו כנ"ל, ורק אחר שתברר הדברים לאמיתותן, אז תוכל עשות כמעשהו.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

לימוד זכות על ישראל שחטאו

כי תצור אל עיר וגו' (דברים כ"ב, ט). זאת היא טענת התורה הקדושה אל השי"ת. כאשר אתה, הבורא ב"ה, "תצור על עיר", כלומר על האדם הנקרא (קהלת ט"ו, ט) עיר קטנה. "להלחם עליה", שנתת לו תפקיד להילחם ביצרו. ואילו האדם לא הצליח עדיין בכל עתותיו במלחמתו. "לא תשחית את עצה לנדות עליו גרון", אל תתן להשחיתו ולהכחידו מארץ החיים. "כי ממנו תאכל", כי בסופו של דבר תאכל ותהנה ממנו.

א. ד"ת זו הוא תרגום ממה שכתבו רבינו בכת"ק בשפת האידיש. ולחיתב הקודש נביא כאן את זהב פז לשון קודש: דאס טענה'ט די תורה הקדושה צו השי"ת, אז דו טוהסט באלאגערן א שטאט, דאס מיינט מען דעם מענטש, וואס ווערט אנגערופען (קהלת ט, ט) עיר קטנה. "מיים רבים", אסאך צייטען. "להלחם עלי", וואס דו גיסט איהם די אויפגאבע אויסצוקעמפען דיא מלחמת היצר. און ער האט נאך אין דיא אלע צייטן זיין אויפגאבע נישט אויסגעפירט. "לא תשחית את עצה לנדות עליו גרון", זאלסטו איהם נישט לאון פערניכטן מיט דעם שווערד. "כי ממנו תאכל", ווייל דאך וועסטו פון אים הנאה האבן. "כי האדם עץ השדה", ווייל דער מענטש איז אזוי וויא א בוים פונעם פעלד, וואס עהר גיט ארויס פירות, נישט וויא א פוסטע בוים פונעם וואלד, כמז"ל (עירובין ט) אפילו פושעי ישראל מלאים מצות כרמון. איי עהר האט געזינדיגט, "לבו מפניך במצור". קען עהר דאך וועגן דיין צאהרן אויף די זינד אפקומען מיט יסורים כפרש"י. ד.ה. וואס עהר פלאגט זיך און טוהט דאך תשובה סוף כל סוף. "רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא", אז עהר איז נישט פונעם כלל ישראל און וועט דיר קיינע נוטצן נישט ברענגען. "אותו תשחית וגו'". אין דיע זאלן זיין דיא אפלייזער'ס.

"כי האדם עץ השדה", כמו שעץ השדה נותן פירות, גם אדם זה מוציא פירות, ואינו כמו עץ סרק בעלמא. שהיה ארז"ל (עירובין ט) אפילו פושעי ישראל מלאים מצות כרימון.

ואם תאמר, והרי אדם זה חטא, לזה אמר"כ "לבו מפניך במצור", כדי להינצל מעברת פניך ויכל להתכפר ביסורים, כלומר בזה שהוא מתייסר ומתייגע ועושה סוף כל סוף תשובה. "רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא", שהוא אינו מתוך כלל ישראל ולא יביא כל תועלת "אותו תשחית" והשאר ישארו וינצלו פדויים לחיים טובים.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

מהנחל

גחלי אש בקצירת האומר

הזמן לכבוש את היצירה

"אלול" ר"ת 'להצילך ולתת אויבך לפניך'. כי בחודש אלול יש לנו האפשרות להנצל מידי היצר הצורר המבקש להמיתנו, והו "להצילך", ולא עוד אלא שבחודש זה השי"ת נותן את הכוחות "לתת אויבך לפניך" שנוכל לכבוש ולמשול בו, כלומר שנוכל לעבוד השי"ת בשתי יצרינו ביצר הטוב וביצר הרע.

(כ"ק מרן רבינו הנזר דוד ז"ע)

ב' ההנהגות אצל הרדיין

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך וכו' (דברים ט"ז, ח), וסומן ליה בפרשה, לא תטע לך ... אצל מזבח ה' אלוךך (שם כ"א). הנה אי' במהר"ם שיש מליצה על הסמיכות בין פר' דיינים למזבח. דהנה מה מזבח ציפיו נחושת, אמנם בתוכו מלא הוא בעפר האדמה. כך צריך להיות שופט ישראל ודיין שבתוך תוכו יהא שפל ונבזה בעיניו בבחי' ואנוכי עפר ואפר, אך כלפי חוץ יעטה ציפיו נחושת, היינו שבהנהגתו עם הציבור יהא בו עוז רוח ותקיפות ומצח נחושה להגן בתעצמות על קדשי ישראל.

ויש להסמיק כאן בדרך רמז דברי הספרי עה"פ לבלתי רום לבבו מאחיו, "מאחיו ולא משל הקדש". ועפ"י האומר יתבאר, דכאשר נוגע הדבר לכבודו העצמי, אזי יהיה בבחי' עפר ואפר לבלתי רום לבבו מאחיו. אמנם כאשר נוגע הדבר "להקדש", היינו לחפצי שמים, אזי בודאי יהא בו מידת הנחישות והגבורה לקנא קנאת ה' צבקות בכל עוז ותעצמות.

(כ"ק מרן רבינו הנזר דוד ז"ע)

"נאום ה' אליי תשוב"

עניין עבודת תשובה מאהבה כימי אלול
והחביבות כראשונה ע"י התשובה

התלכשות דור דעה בבני' כימי אלול
להיות לעזר בעבודת התשובה

החידושי הר"ם (ספר הזכות) סיפר בר"ח אלול מעשה שהיה אצל האריז"ל. שבא מורינו הרב ר' שלמה לפניו, וקם האריז"ל מפניו, והרבה לו כבוד ויקר. וחקר רח"ו הענין. ואמר לו האריז"ל, שכיון שעשה ר"ש מצוה שהיה רגיל רבי פנחס בן יאיר לעשות (ענין של פדיון שבוים), נעשה בחינת עיבור נשמה מרפב"י לעוזרו, ולכן נעמד האריז"ל מפני נשמת רפב"י.

שאל האמרי אמת מגור את אביו השפת אמת, מה הענין שסיפר החידושי הר"ם מעשה זה בר"ח אלול. אמר לו השפ"א שהוא עצמו נתייגע בזה והאיר ה' עיניו שכוונת החידושי הר"ם לדבר נורא. שכיון שבחודש אלול עסקו כל דור המדבר בעשיית תשובה נוראה. ובאמת ע"י תשובה זו זכו שנעשו ימים אלו ימי רחמים וסליחות, וביה"כ אמר הבורא "סלחתי כדברך", שמשמעו ששנפעל אצל הבורא שלא רק שלא יענשו על אותו החטא. אלא שג"כ לא תהיה ההנהגה עמהם ע"י מלאך אלא שיזכו להשאת השכינה ביניהם במשכן וכו'. ולזה כיון החידושי הר"ם שבדומה למעשה האריז"ל שזכה ר"ש לעיבור נשמת רפב"י בגלל שעשה מצוה שהיה רגיל בזה רפב"י, כך בכל שנה כאשר בני' עוסקים בתשובה בחודש קדוש זה, זוכים שיבואו כל אותו דור דעה שמבואר בזוה"ק שעד ביאת הגואל לא יהיה כאותו דור, והם מצטרפים לכל יהודי לסייע בעדו בעבודת התשובה, במה שהם עסקו בחודש הזה - לקיים מצוות התשובה בשלימות.

(אמרי אמת פ' שופטים)

בכל שנה אומר הקב"ה פסל לך לוחות כראשונים

והשתא בס"ד יתבאר על פי דבריו הק' כמה עניינים המובאים בספ"ק על חודש אלול. שכתוב בספר שפתי דעת לבעל הכלי יקר (דחשים על התורה), שענין יראת הלב שיש לאיש ישראל מחטאים, הוא בגלל שלכל יהודי יש בחינה שחקוקים אצלו בלוחות הלב שני לוחות התורה"ק, והם אלו שמעוררים שירתע מעונות וחטאים. אבל כאשר ר"ל אדם חוטא אזי נעשה בחינה של שבירת הלוחות שלב. ואם ח"ו עבר ושנה אזי השבירה כבר בבחינה שהאותיות שעל הלוחות פורחות, ואז מסתלקת הרגשת היראה מחטאים ונעשה ר"ל העבירה כהיתה. ואז - אומר התוספות יו"ט, - כאשר אין נחשב אצלו חומר עבירה, מגיעים לבחינה הנוראה של עבירה גוררת עבירה שאין לבו דופק ביראה לעבור לחטוא שוב ושוב ר"ל.

והנה לאחר חטא העגל כאשר עלה מרע"ה ב"ח תמוז כאשר ירד מהשמים בכ"ט אב בו ביום נתרצה לו הקב"ה ואמר "פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שברת". ומחדש בעל הכלי יקר, שכן בכל שנה ושנה אומר הקב"ה ליהודי

המשך בעמוד ב' <<<

“ולא שבט לוי בלבד”

ורמזו הכתוב “חלק כחלק יאכלו”, שהשי”ת יסיפק לו דבר המספיק לו כמו שזיכה לשבט לוי. “לבד ממכריו על האבות”, היינו שאע”פ שאין לו זכות הכרת אבותיו להיות כחלק משבט לוי, מכל מקום יוכל בזכות עצמו, להתחבר לשבט לוי, ע”י מסירותו לתורה ועבודה.

ולפי שנתן הרמב”ם תנאי לזה שילך ישר כמו שעשאו האלוקים, ויעזבו חשבונות רבים אשר בקשו בני האדם, לזה ממשיך הכתוב “כי אתה בא וגו’”, שעליו להזהר שלא להיות חוקר אחר העתידות, אלא לקיים “תמים תהי עם ד’ אלוקיך”, וכמ”ש רש”י “ואז תהי עמו לחלקו”, פירוש כמו שאמר “דוד המלך ד’ מנת חלקי וכוסי וגו’”.

והכתוב ממשיך, “ואתה לא כן נתן לך ד’ אלוקיך וגו’”, ככל אשר שאלת מעם ד’ אלוקיך בחורב וגו’”, וביאר האוה”ח הקדוש, שרצה לומר שבאמת היו יכולים להיות בעצמם נביאים, כמו ששרתה שכנה עליהם במעמד הר סיני, אלא שהם אמרו “קרב אתה ושמע” (דברים ה' כ"ד), ומיאנו במדרגה זו, על כן נמנע מכללות ישראל מעלת הנבואה.

ולפ”ד האור החיים הקדוש צריך להבין, מה זה שאמר הכתוב (דברים י"ח י"ז) “ויאמר ד’ היטיבו אשר דברו, נביא אקים להם וגו’”. והרי משה רבינו ע”ה אמר, “ומי יתן והי’ כל עם ד’ נביאים, כי יתן ד’ את רוחו עליהם” (במדבר י"א כ"ט). אכן נראה לכאן, דאכן משה רבינו ע”ה תשש כוחו כששמע שישראל מבקשים למנוע מעצמם מעלת הנבואה, כי השתוקק שיהיה כל עם השם נביאים, אבל השי”ת אמר “היטיבו אשר דברו, נביא אקים להם וגו’”, כי בקשו לעבוד את השי”ת בתמימות, וכמ”ש “תמים תהי עם ד’ אלוקיך”, והי’ עדיף להם שלא לחקור אחר העתידות אפילו עפ”י נבואה, ולהאמין בד’ ובמשה עבדו, והשי”ת הפליא מעלתם, ואומר תמים תהיה - ככל אשר שאלת בחורב.

והבעש”ט הק’ ז”ע אמר, שאחר כל ההשגות, “בין איך א נאה, און איך גלייב”, אכן משום דלאו כל מוחא סביל דא, להשיג השגות גדולות, ועכ”ז להניח הכל בצד ולהאמין בפשיטות, לכן העדיפו שלא לדעת כל כך הרבה, ולדבוק באמונה בתמימות.

וכי בא הלי מאחד שעריך מכל ישראל אשר הוא גר שם, ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר יבחר ד’, ושרת בשם ד’ אלוקיו ככל אחיו הלויים העומדים שם לפני ד’. חלק כחלק יאכלו, לבד ממכריו על האבות. כי אתה בא אל הארץ וגו’, תמים תהי עם ד’ אלוקיך. וצריך להבין, מה נתינת טעם היא “כי אתה בא וגו’, תמים תהי” וגו’ להנאמר למעלה. וכן צריך להבין מ”ש הכתוב “מכל ישראל אשר הוא גר שם”. וכן צריך להבין, מ”ש התרגום על הכתוב “העומדים שם לפני ד’”, “דמשמשין תמן בצלוי קדם ד’”, והרי מדובר כאן לענין הקרבת קרבנות שלא בעת המשמר שלו, כמ”ש רש”י.

ואולי אפשר לומר, דרמז כאן הכתוב לדברי הרמב”ם בסוף ה’ שמיטה ויובל (פ”ג ה”ב-ה”ג), דשבט לוי אין להם חלק בנחלת ארץ ישראל ובביתוה, לפי שהובדלו לעבוד את ד’ ולשרתו וכו’, לפיכך הובדלו מדרכי העולם. “ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם, אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו, להבדל לעמוד לפני ד’ לשרתו, ולעובדו לדעה את ד’, והלך ישר כמו שעשהו האלוקים, ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם, הרי זה נתקדש קודש קדשים, ויהי ד’ חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, ויזכה לו בעוה”ז דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללויים. הרי דוד ע”ה אומר, “ד’ מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי” (תהילים ס”ז ה), עכ”ל זהוהב.

והנה כתב הרדב”ז ע”ד הרמב”ם, שהוא מיושר דעתו וסברתו ז”ל. כלומר, שלא מצא מקור לדבריו בגמרא וכתובים. ויתכן בדרך אפשר למצוא רמז לכך בפסוקים הנ”ל, דמ”ש “וכי בא הלי מאחד שעריך מכל ישראל”, הרי לדברי רש”י ז”ל מייירי בכהן הראוי לשרת. אכן יתכן להכונה לישראל, ולכן כתב “מכל ישראל”, אלא שהוא רוצה להתחבר לבני לוי, ולזה צריך שיהי “בכל אות נפשו”, שנדבה רוחו אותו והבינו מדעו ונפשו חשקה בתורה, ואז “ושרת בשם ד’ אלוקיו ככל אחיו הלויים העומדים שם לפני ד’”, וכמו שתרגום אונקלוס דמשמשין תמן בצלוי קדם ד’, דבזה יוכל גם כן ישראל להיות כשבט לוי לעמוד לפני ד’.

חביבות כראשונה בחבינת מזל בתולה

ומוסיף הכלי יקר שחייב להיות כך, שהיה הקב”ה נקרא גם כהן וגם מלך, ושניהם יכולים לקחת רק בתולה. והרי בני” לאחר החטא העגל בחדש תמוז היו בחינה של עלובה כלה וכו’, ובדרך הטבע אי אפשר להחזיר המצב לקדמותו. אולם מובא בספר יצירה שבחודש אלול תלה הקב”ה מזל בתולה שכן כבר חקק בבריאת העולם שבחודש זה, אפשר להפוך דרך הטבע שיחזור להיות בחינת בתולה, ויכול הקב”ה לקחת אותו שוב אליו, שכל המציאות הוא כלפני החטא ממש. וכתוב “הציבי לך ציונים שובי בתולת ישראל”.

והנה מובא בחת”ס על מה שכתוב בפר’ עקב עה”פ בדברים (טו, יט) “ואתנפל לפני השם כראשונה ארבעים יום וארבעים לילה”, כי יגורתי מפני האף והחימה אשר קצף השם עליכם להשמיד אתכם”. שבאותם ארבעים ימים הראשונים עד חודש אלול היתה התשובה בבחינת יראה “כי יגורתי מפני האף” וכו’. ואז בכ”ט אב נתבשרו שאין להם יותר מה להתירא מפני האף והחימה שכבר לא יענשו על חטא העגל. אבל עתה אם רוצים גם בחינה של הקשר כשהיה וחפצים באהבת השם ורוצנו ית’ בהם, צריכים מעכשיו לעשות תשובה מאהבה, כי כמים הפנים אל הפנים וכו’. ואז בחודש אלול התחילו בני דור המדבר לעשות את העבודה של תשובה מאהבה כלשון הכתובים “אני לדודי ודודי לי” שהם לשונות של אהבה. וכמו שמובא במטה אפרים שהר”ת של “א”ת ל”בבך ואת ל”בבך וזרעך” הוא “אלול”, והמשך הפסוק הוא “לאהבה את השם הנכבד” וכו’, ולא כתוב שם ליראה. ועבודה זו מהפכת שלא רק שאין בכלל עונות אלא שהכל זכויות. ולכן באמת חזרו בני” לכל הבחינות שמקודם שכתבו על הלוחות מה שהיה בלוחות הראשונים ובחינת בתולה.

סיוע דור המדבר בחודש אלול לתשובה מאהבה

והשתא לפי דברי החידושי הרי”ם לדעיל שאנשי דור המדבר באים לסייע בכל אלול למי שחזרו אז בתשובה, כפי שהיה אז עבודתם בחודש אלול. וכיון שחלת”ס היה עבודת התשובה שלהם באלול בחינה של תשובה מאהבה, נמצא שאותה עבודה של דור המדבר אז באלול לעשות תשובה מאהבה, אזי כשמסייעים בכל שנה לבני” שחוזרים בתשובה באלול, אזי הסיוע הוא שבני” יוכלו באלול לעשות עבודת תשובה מאהבה. ולכן יכולים לחדש את הלוחות הלב שנתבשרו והאותיות שפרחו, ולחזור ליראת חטא וכל מדרגות העבודה השלימה כפי דברי הכלי יקר הנ”ל.

וכן מתאימים הדברים עם מה שמובא בחת”ס בדרשות (הדוש לפ’ נביים שנת תקצ”ח), שבילקוט שמועני בהושע (י”ג) עה”פ “שובה ישראל עדה ה’ אלוקיך”, אומר הילקוט, “עד”, שהוא ברחמים”. ומבאר החת”ס שהכוונה על התשובה של ימי אלול, שהם ימי רחמים, שהתשובה בהם תשובה מאהבה, שיש לשוב בהם לפני שמגיעים ימי הדין.

והגאון מהר”ש קלוגר בספרו קהילות יעקב (ח”א דף כ”ז) עה”פ (קהלת ה, ח) “טוב אחרית דבר מראשיתו”, מחדש חידושי נורא, שהכוונה בפסוק על התקיעות שופר של חודש אלול שהם באחרית השנה, שהם פועלות ומעוררות לתשובה יותר מתקיעות ראש השנה שהם בראשית השנה! ויתכן לפי דברנו הנ”ל להסביר כיון שאז התקיעות מתוך תשובה מאהבה של ימי חודש אלול.

ערבי גזר

אמרים ערבים ממאורי החסידות

והיינו דכתיב (ישעיהו מא א) “מי העיר ממזרח צדק יקראוהו להגלו”, ובה הראה השי”ת שבני ישראל אינם תחת ממשלת המזל, על ידי שיש להם אחיזה בתורה שנבראת קודם הבריאת העולמות, וכל העולמות יש להם חיות בהתורה, ועל ידי שישראל עוסקים בתורה - המה נותנים כח וחיות לכל העולמות ומזלות, על כן אין מזל שולטת בהם, אדרבא הם המושלים בהמזל, כי המה נותנים חיות להם על ידי עסיקתם בתורה. זאת מרמז לנו הכתוב צדק צדק תרדוף רצה לומר, התורה נקראת צדק רצה לומר על ידי התורה יש שידוד מערכת לישראל, אף דמזל צדק קאי במעבר - נוכל להַדְרֹדְרֹ למוצה, כמו שהראה הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו - כי ישראל אינם תחת ממשלת המזל.

(מאור ושמש) צדק צדק תרדוף למען תחיה. יש לפרש כי האדם נברא לתקן כל הענינים, הוא שיעור קומה, אך כל אדם צריך לראות את עצמו כאילו עדיין לא תיקן מכל וכל וצריך לחזור אחר יותר שלימות. שכיון שתיקן את הכל בלי שום חסרון אזי צריך להסתלק מזוה העולם, כי מה יש לו עוד לעשות. וזהו פירוש צדק צדק תרדוף, אף שאתה צדיק, תהיה רודף ומחזיר להיות צדיק יותר, לא שידמה לך שאתה שלם בלי שום חסרון. וזה למען תחיה, כי אם תעלה בדעתך שאינך צריך עוד לתקן שום דבר אזי מה יש לך לעשות עוד בזה העולם, וקל להבין: (ליקוטי מהרי”ל)

אל תהי צדיק בעיניך או יאמר צדק צדק תרדוף. שבאם אתה רוצה להיות צדק - אז צדק תרדוף, דהיינו שתתרוף ותבריה את הצדק ממך, שלא תהיה צדיק בעיניך רק להיות שפל בעיניך למען תחיה וגו’ כנ”ל.

(מאור ושמש)

צדק שיביא לצדק אחר

דהנה כתיב (שם פה, יד) צדק לפניו ויחלץ וישם לדרך פעמיו, פירוש מי שרוצה לשום פעמיו לדרך האמת לילך בדרכי ה’ צריך לעשות צדקה וצדקה מועלת לעורר על ידי זה צדקה העליונה כדאיתא (עיי ספרי עקב פ’ מט) הדבק במדותיו מה הוא רחום כו’ מה הוא חנון כו’, והיינו על ידי שמוחזק במדה זו הוא מעורר את המדה ההוא בעולם העליון, כי הכל תלוי בהתעוררות דלתתא ועל ידי שהוא נותן צדקה למטה גורם שהקב”ה נותן צדקה לכל ישראל. וזהו (דברים טו, ט) צדק צדק תרדוף, פירוש כשאתה נותן צדקה תהא כוונתך שצדק זה ירדוף הצדק העליון לעורה.

(נועם אלימלך - ליקוטי שושנה)

ע”י התורה ישראל מעל המזלות

או יאמר צדק צדק תרדוף וגו’. על פי דקדוקים הנ”ל, יובן על פי מה דאמרו חז”ל במסכת שבת (קטו א) ויוצא אתו החוצה וגו’ (בראשית טו, ט) אמר לפניו: רבונו של עולם, נסתכלתי באיצטגנינות שלי שאיני ראוי להוליד בן, אמר לו: צא מאיצטגנינות שלך שאין מזל לישראל, מאי דעתך דקצאי צדק במעבר - מהדרנא ליה ומוקמינן ליה במזרח,

הפסק בתפילין בין של יד לשל ראש

בפרשתינו בפסוק ויספו השוטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישבו לביתו (דברים כ"ח), נחלקו בגמ' (סוטה מג.) בכוונת הפסוק מי האיש "הירא" רבי עקיבא אומר הירא כמשמעו שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה, ור' יוסי הגלילי אומר הירא מעבירות שבידו ומבואר בגמ' (מנחות לו.) דאפילו שיש בידו רק עבירה שסח בין תפילה לתפילה עבירה היא וחוזר עליה מעורכי המלחמה, ונקטו דווקא עבירה זו דמצנינו ברא"ש (הלכות קטנות ס"ט"ו) שהביא דרשא על הפסוק (דברים ל"ג ב) וטרף זרוע אף קדקוק דבוכות מצוות תפילין הקשורים בזרוע יטרפו קדקוד אויב, ואם אחד סח הרי לא קיים מצוות תפילין כתיקונה, אם כן יש חשש שבעוון זה לא יצלח במלחמה (יד הנפיל על הרמב"ם פ"ד ה"ו), ע"כ הבה נעסוק בדין הפסק בין של יד לשל ראש הן בדיבור והן בשאר אופנים.

דיבור: מקורו: כאמור, בגמ' (מנחות לו.) הסח בין הנחת של יד לשל ראש עבירה היא בידו וחוזר מעורכי המלחמה. ונחלקו הראשונים מהו העבירה, י"א מפני שמניח התפילין של ראש בלא ברכה, שהרי הברכה על התפילין של יד לא יכולה לחול גם על של ראש כיון שדיבר באמצע. אבל אם דיבר ושוב בירך על של ראש ליכא עבירה (הש"י). וי"א דכל שדיבר עבירה היא בידו (תוס' שם), **טעמו:** או מטעם דגורם ברכה שאינה צריכה (פ"ב ס"ה סק"ח), או הטעם שמקישין סמיכת גאולה לתפילה לסמיכת תש"י לתש"ו, וכמו ששם אין להפסיק כלל ה"נ כאן (זה"ק פ"ו ויגש).

דינו: אסור להפסיק בדיבור בין תפילין של יד לשל ראש, בדיעבד אם דיבר אפי' "תיבה אחת", ואפי' "בשווג", צריך לברך שוב, ולפי פסק הרמ"א מברך שתי ברכות על של ראש להניח וגם על מצוות, כי הטעם שאנו מברכין שתי ברכות על התפילין ולא די בברכת להניח לבד שאנו סוברים דעיקר תיקון הברכות אלו כן היתה - בתחילת הנחתם תקנו לברך להניח וקאי נמי על של ראש, וכשמניח השל ראש ומתדקו מברך על מצוות, שזה גמר המצווה. ממילא אם דיבר צריך לחזור ולברך גם להניח על של ראש (פ"ב ס"ה סק"א, והסדר הוא דמברך קודם על של ראש על מצוות וממשמש ביד יד ומחוק הקשר ויברך להניח ודומה כאילו הניח עתה השל יד והשל ראש תכופים ואם בירך בלא משמש ימשמש אח"כ. בה"ל דעת ר"ע ר"א. וכבר תמה בשו"ת שבה"ל ח"ב ס"י י"ד והדגיר"א סופקי מספיקא ליה ולסתימת שאר הפוסקים לברך קודם להניח וכן מנהג העולם).

גדר הפסק: יש כמה אופנים שדנו הפוסקים בגדר "בין" תפילין של יד לראש. **קלוטה כמי שהונחה דמי:** יש שמשטתק ולומר דאם הניח תפילין של יד, וכשנא להניח של ראש קודם שהגיע הקציצה בבשה, אחר שהגיע לאויר הראש הפסיק בדיבור לא הוי הפסק דקלוטה כמי שהונחה דמי (הלכות קטנות ח"ב ס"י מ"ב), וי"א כיון שכל שלא הידק לא נגמר המצווה הוי כדבור ביניהם (אוצרות החיים הובא בב"ה"ל ס"י כ"ה), **התחיל ההידוק:** אם התחיל להדק אף שלא גמר ההידוק לא הוי הפסק כיון שמ"מ כבר התחיל במצווה (ברכת הבית שער ל"ח ס"ו).

דיבור לצורך תפילין: לכתחילה לא יפסיק אף לצורך התפילין ובדיעבד לא הוי הפסק (שו"ע שם ומ"ב סק"ח), **לענות אמן על ברכת תפילין של חבירו:** יש מתירין (ארוכה"ח סק"א וקיצור שו"ע ס"י י"ח שו"ת פנים מאירות ח"א ס"י נ"ט, וטעמו שהוא מענין התפילין שמאמת שהקב"ה צוה עליהם. ודווקא באופן שעונה אמן אחר ההידוק של יד, אבל קודם ההידוק שעדיין לא התחיל המצווה אסור). **ויש אוסרין** (רע"א על הגלילון והוכיח ממנה ראיות שהוי הפסק וכן הובא במ"ב ס"י כ"ה סק"ה וכן בתה"ל"ד שם סק"ו), **ובדיעבד אין צריך לחזור** (שו"ת דבר שמואל ס"י קמ"ב ותה"ל"ד סק"ו ומיהו בשו"ת אגרות משה ח"ב ס"י ק"ו החמיר בדיעבד לברך שתיים).

לענות איש"ר או קדושה או ברכו: לכתחילה: לא יענה אלא שומע ושותק (שו"ע ס"י כ"ה ס"ו, וכבר הניד בשו"ת בית שעים ס"ט מדוע צריך לשתוק הרי עוסק במצווה ונ"ל דהוי מצוה דברים ואין ע"ז פטור על עוסק במצווה), **ואם יודע שלא יפסיק להניח הש"ר עד שישמע קדושה** לא יתחיל להניח דיש לחוש לסוברים דשומע גם הוי הפסק (שד"ח אמר א"ד מערכת ה"ס ס"י י"ב), **ובדיעבד:** י"א שאינו חוזר ומברך (שו"ת י"ד נה סק"ה), וי"א שחוזר ומברך שתיים (שוע"ה סד"ף כ"א), וי"א דמברך רק על מצוות (ארה"ח הובא בב"ה"ל, ונימוקו דסמיכין על השו"ת בה"ל שא"צ לברך כלל וכן על הסוברים דלעולם מברך רק ברכה אחת, ומ"ב לא הכריע, א"כ לכאורה יש לברך שנים ע"פ פשיטות השו"ת).

אמן על ברך ורעם או קראוהו לעלות לתורה: יש מקילין בזה משום דהוי מצווה עוברת (שו"ת וישב משה ח"א ס"י ל' אלא שבקראוהו לעלות תורה עדיף שיתלך את התפילין אח"כ ינחם שוב בברכה יע"ש באריכות).

תפילין דר"ת: ור"ה בכל פעם שאינו מברך על התפילין, כגון לאחר יציאה מביהכ"ס וכיו"ב, לכתחילה אין להפסיק בהם, וישתדל ג"כ שלא יצטרך לענות דבר שבקדושה, דצריך שיהיה סמוכין מדכתוב והוי הו"ל"ה אחרת (מ"ב סק"ח ומקומו בתרומת הדשן ח"ב סק"ו). ועפ"ז יש פוסקים שהחמירו גם בחליצת תפילין של ראש להפסיק בין של יד לשל ראש ובדיעבד יכול לענות אש"ר וכל כיו"ב דבר שבקדושה וכן מודים, אבל ב"ה וב"ש לא יאמרו ובכל אופן שעושה הפסק ימשמש התפילין של יד קודם שמניח תפילין של ראש. **שאר הפסקות:** מצנינו בפוסקים כמה אופני הפסקות בין תפילין של יד לשל ראש יש מהן לכו"ע ויש שנחלקו בהם כדלהלן.

א. הילוך: י"א שלכתחילה יש לזוהר אף בהילוך ד"א בין ש"י לש"ר (נימוקי אור"ח כאן), וי"א דאף ביותר מב' אמות יזוהר (ברכת הבית שער ל"ח ס"ו). ובדיעבד אם הלך מבית לבית או מחדר לחדר י"א דיברך על של ראש ב' ברכות (נימוקי אור"ח שם), ואם היה דעתו, י"א דלא מהני (שם), וי"א דמהני (כן משמעות המ"ב סו"ס"כ"ט), וי"א דלא יברך אף בהפסק מבית לבית (פנה"ח סק"ט) ולמעשה אינו חוזר ומברך בכל אופן דסב"ל.

ב. רמיזה: לכתחילה אף רמיזה בעינו ולקרוץ בשפתיו יש לזוהר לכתחילה אף ברמיזה בעינו ולקרוץ בשפתיו (מ"ב שם סק"ט), אף כשאין ברירה ולצורך מצווה כגון לרמז לעני שרוצה ליתן לו צדקה מותר (שו"ת יביע אומר ח"ט ס"י פ"ב).

ג. נישוק התפילין: י"א שאין לנשק משום הפסק (ס' מצוות תפילין לשל"ה ס"י ח' הביא שכן נהג רבו המהר"ש מטעם הפסק) וי"א שאין הפסק כיון שהמנהג לנשק זה חלק מהמצווה (נימוקי אור"ח כאן ושו"ת אגרות משה ח"ד ס"י י"ב).

ד. כיסוי תפילין של יד: לכתחילה יש למעט בהפסק על כן לא ילביש שוב בית יד (שהולך) של הבגד לאחר הנחת תפילין של יד, ובדיעבד אינו הפסק (פסקי תשובה ס"י י"ד בשם האדרי"ת, ואם ברצונו ללכות ודעונו משום דכתיב ויהי לך לאות יכסנו קצת, ויש לזוהר בה עיר ואכ"ל).

ה. נפל ספר: אפי' נפל ספר על הארץ לא ירימנו עד אחר שיניח תש"ו, ובדיעבד אינו הפסק (שו"ת קנין תורה ח"ד ס"י ב').

ו. קשירה על האצבעות: יש ענין להחמיר לא לדבר עד שיקשור על האצבעות (קצוה"ש ס"י ח' ס"א).

להיות בחופה כשרבו הזהירו שלא לראות את פניו

מעשה באדם שפגע מאד בחבירו שלא כדיו, ורבו אמר לו שאינו רוצה לראותו עד שיפייס את חבירו, למעשה עדיין לא פייסו, ונמנע לבא אל רבו.

לאחרונה רבו הלך לעולמו, ומחתן את אחד מיוצאי חציו, שואל אותו אדם אם מותר לו לבא לחופה, כי הרי ידוע מהספרים הקדושים שהאבות מגיעים מעולם האמת לחופת יוצאי חציהם, האם גם זה כלול באיסור של רבו שלא יראה את פניו, או שכיון שרק הנשמה מגיע, אין זה כלול באיסור.

תשובה לשאלה משבוע שעבר

השאלה בקצרה: זמר שנשכר לשמח בחתונה, והתחיל להתפלל במעריב, ובאמצע ק"ש הודיעו שהחתן נכנס לאולם, האם יפסיק מהתפילה, לקבל את פני החתן.

תשובה: הנה זה וודאי שאם יש אחר שיכול בינתיים לקבל את פני החתן, שלא יפסיק בתפילה, אך אם אין אחר, נראה שמשני טעמים צריך הזמר להפסיק בתפילתו, ולקבל את פני החתן.

א. מפני שעוסק במצוה. הדנה בתחילת מסכת ברכות שנינו שבניו של רבן גמליאל היו בבית המשתה, ולא קראו קריאת שמע, ושאלו את אביהם רבן גמליאל מה לעשות, אמר להם אם לא עלה עמוד השחר חייבים אתם לקרות. וכתב בפני יהושע (ברכות דף ט ע"א) שלכן לא קראו קריאת שמע בבית המשתה, כיון שהיו אז עוסקים במצוה, לפי ששושבינים של חתן היו, והיו פטורים מקריאת שמע.

והנה במסכת סוכה (דף נה ע"ב) נאמר חתן והשושבינין וכל בני חופה פטורין מן התפילה ומן התפילין וחייבין בקריאת שמע. משום רבי שילא אמרו חתן פטור, והשושבינין וכל בני החופה חייבין. ופירש"י שלדעת רבי שילא לכן חייבים בני החופה, כיון שאינו סובר שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, אבל למה דקיי"ל שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, כל בני החופה פטורים מקריאת שמע ומן התפילה.

אמנם דעת הרא"ש (סוטה פ"ב סימן ה) שהעוסקים בחופה, לא מיקרו עוסקים במצוות, ולכן פטורים מתפילה, לפי שמתוך שמחתן אי אפשר להם לכוון, משום דשכיחי בחופה שמחה וקלות ראש.

ולמעשה בשו"ע (סימן לח ס"ה) פסק כשיטת הרא"ש שאין החתן והשושבינין נחשבים לעוסקים במצוה, ומה שאמרו שחתן והשושבינין פטורים משום שאינם יכולים לכוון, אמנם כהיום בזמן הזה חייבים, כמבואר בשו"ע (אור"ח סימן ע"ב) שעכשיו שגם שאר בני אדם אינם מכוונים כראוי, חייבים בקריאת שמע ובתפילה.

אמנם במשנה ברורה (סימן לח ס"ק מג) הביא שמג"א כתב לענין תפילה שהמיקל כדעת רש"י לפטור בעת המשתה אם החתן מיסב אצלם דאז הוי מצוה לא הפסיד. אבל מדברי הגר"א משמע שאין להקל לענין תפילה. והטעם שלדעת הרא"ש אינם נפטרים משום שעוסקים במצוה, כתב בקרבן נתנאל (שם אות ה) משום שיכולים לקיים שתיהן דזמן תפלה לחוד וזמן שמחה לחוד. אמנם הב"ח (אור"ח סימן לח) כתב דמה שעוסק לשמח את החתן, אין זה עוסק במצוות.

נמצא שלשיטת רש"י שהמג"א הקיל כמותו פטור הזמר, כיון שנקרא עוסק במצווה. כמו כן לביאור הקרבן נתנאל בשיטת הרא"ש שלכן פטור שזמן שמחה לחוד, בזמן שצריך כעת לשמח את החתן, אם כן כעת אצלו זה זמן שמחה, ולא זמן תפילה, ולכן נקרא עוסק במצווה שפטור, ולשיטתם התחיל תפילה ערבית שלא כדיו וצריך להפסיק.

ב. מצד שהוא כעת שכור לעבודתו, והמחותנים משלמים לו לפי שעות, והוא נשכר כדי לשמח את החתן, ופועל בשעת עבודתו אסור לו להתפלל אלא אומר ק"ש ומתפלל הבינו, ואף שכתב בשו"ע (אור"ח סימן קי ס"ג) והאידינא, אין דרך להקפיד בכך, ומסתמא אדעתא דהכי משכירין אותם שיתפללו י"ת. היינו בזמן שאינו יכול להתפלל לאחר מכן, אבל בענינו, שאפשר להתפלל או לאחר החתונה, או בזמן שיש הפסקה, אסור לו להתפלל בזמן עבודתו, ואם כן התחיל את התפילה באיסור, ולכן לכאורה צריך להפסיק בתפילה, ולהתחיל לשמח את החתן.

להבין מעלת עסק התורה – יותר מכל המצוות

לנו, בני אדם השוכנים בבתי חומר, כאשר אנו זוכים ללמוד את התורה בקדושה, נראה שאף בעולמות העליונים ביותר יש הרבה מה לקנאות בנו'.

"ובכן, אור אין סוף אשר מחיה את העולמות, אורו יתברך עצמו הוא בלתי מוגבל, אור זה הוא נעלה כל כך עד שאין יכול להתלבש' כלל ב'תוך' העולמות, אלא הוא מאיר בהם ונמצא בהם בבחינה של 'סובב' והיינו שהוא מקיף אותם ומורם מהם על אף שהוא בתוכם. אור בלתי מוגבל זה שהוא בבחינת אור מקיף, ממנו מקבלים כל העולמות את עיקר חיותם. אור זה הוא הנקרא טובב כל עלמין. בנוסף לאור זה, כדי קיום העולמות נמשך גם אור יותר מצומצם אשר מתלבש ממש בתוך העולמות ומתאחד עמהם'.

"כל העולמות כולם, אין להם יכולת להתאחד עם אור אין סוף עצמו, כיון שאור זה הוא אצלם רק בבחינת מקיף. אבל, אנחנו בני ישראל - מתלהט ר' לייב דופק על השולחן אשר רעד כולו מחמתו. "כאשר אנו פותחים את הגמ' ושונים שור שנגח את הפרה, אנו מתייחדים עם אור אין סוף ב"ה עצמו, כיון שאור אין סוף ב"ה מאיר בגילוי בתורה שהיא חכמתו יתברך. **"והיא היא המתלבשת בנפש ולבושיה בבחינת גילוי ממש כשעוסקים בדברי תורה"**. "ס'כאפא א ציטער" - מוחה ר' לייב את מצחו המאדים.

"הרי אנו לא מרגישים את זה כאשר אנחנו לומדים, נשמע הקול מבין קהל השומעים אשר הלך וגדל ומילא את החדר. "אכן, מסכים ר' לייב, "ודווקא לכן" ממשיך בחידותיו, "וכן אומר הרבי **"ואף על גב דאיהו לא חזי וכו' ומשום הכי יכול לסבול משום דלא חזי מה שאין כן בעליונים"**. זכינו, והקב"ה בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את התורה. הניח הקב"ה בעליונים ותחתונים ולא בחר אלא בעמו ישראל. השי"ת רוצה שדווקא אנחנו נוכל להתאחד עמו ולהיות אחד כביכול. ולכן כיון שאנו שרוים בתוך לבוש חומרי אנו יכולים להתדבק באור אין סוף ב"ה המאיר בגילוי רב בתורה הקדושה. כי בגלל הלבוש החמרי הזה אנו יכולים לסבול את האור דאע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי. כיון שאם היינו מרגישים את האור הגדול הזה היינו בטלים לגמרי, ולכן כל העולמות העליונים אכן לא יכולים לסבול את אותו האור אין סוף השובב כל עלמין, וכיון שאור זה יאיר בהם בגילוי הרי הם יתבטלו'.

"ונזה יובן למה גדלה מאוד מעלת העסק בתורה יותר מכל המצוות ואפילו מתפילה שהוא יחוד עולמות העליונים" כי לימוד התורה הקדושה היא התכלית האמתית, היא הדביקות הגדולה ביותר שישך אך השי"ת, עוד יותר מתפילה שכולה היא יחוד עולמות עליונים. [והא דמי שאין תורתו אומנתו צריך להפסיק היינו משום דמפסיק ומבטל בלא הכי!], **"ומזה יוכל המשכיל להמשיך עליו יראה גדולה בעוסקו בתורה כשיתבונן אין שנפשו ולבושיה שבמותו ובפיו הם מיוחדים ממש בתכלית היחוד ברצון העליון ואור אין סוף ב"ה ממש המתגלה בהם..."**

"ס'ברענט א פייער" - מסכם ר' לייב ואומר, "ההמשך כאן הוא נושא לשמוע'ס נפרד מהי בחינת 'יראה גדולה', אך על כל פנים, מה שאנחנו למדנו כאן, כמה שעלינו לשוב ולשמוח לרקוד ולעלות על שזכינו ללמוד את תורת השם ולדבקה בו יתברך, "אשרים ישראל אשר בחר בכך קל..."

החדר הצמוד למזרח בית המדרש המה פעולה, ידיים רזיזות פינו את הספסלים השבורים והישנים אשר היו מונחים שם כאבן שאין לה הפוכין, אחרים שפכו דליי מים על ארוכות העץ שחיפו את הקרקע, ואט אט קיבל החדר תואר וצורה ונהיה ראוי לשיבת בני אדם. ר' מאניש התבונן מן הצד בסיפוק על קבוצת בחורי החמד אשר רחשו כנמלים חרוצות והכשירו את השטח לשעות הבאות.

כאשר השמיע השעון העתיק את מספר צלצוליו המעידים כי הגיעה השעה המיועדת, התיישבו הבחורים בחצי גורן מול השולחן היחודי שהונח במרכז החדר, ובציפיה דרוכה הסתכלו לכיוון לפתח. ר' מאניש - אחד מן המיוחדים שבחבורה מלא וגדוש בתורה ובחסידות, העביר את מבטו על הפנים הטהורות המאירות ובחן אותם מהדאשיק החינני שעל ראשם עד נעליהם המרופטות שדשדשו בהם רגליהם, ובאנחה של הנאה סיכם לעצמו שאמנם ה'שיעור' של כמות הבחורים אשר הצליח לאסוף עדיין אין בה כדי מנין, אך איכות נפשם מבחיקה כיהלומים, אשר לבטח יעטרו את עולם התורה בבוא היום.

בצעדים מדודים נכנס ר' לייב אל החדר כאשר אבנטו מהודקת על מותנו, ובאנפין נהירין והתרגשות פתח את פיו ואמר "אשרים טייערע בוך'מלעך אשר נפשכם חשקה בתורה ובחרתם ליישב בבית השם להגות ולעסוק בדברי תורה. החלטתם לעזוב את חיי העולם, עזבתם את השדות ואת הנהרות, ובחרתם להתדבק בהשי"ת ובתורה, אה, מי ידמה לכם ומי ישווה לכם" - המשיך ר' לייב כאשר עיניו נוצצות. "וכי תאמרו הרי החברים גם הם יגדלו יהודים כשרים, אולי אף חסידים, הם יקימו מצוות, יתפללו כל יום, יאמרו תהילים... מדוע כל כך מתפעלים ממה שאתם יושבים ועוסקים בתורה?" - שאל וסקר את פניהם שהיו רתוקים אליו.

"כדי להבין זאת אסבר את אוננים בדבריו המאירים של הרבי בתניא קדישא. אחר כל מה שנתבאר שכאשר האדם עוסק בתורה, הרי הוא מתדבק להשי"ת בדביקות הגדולה ביותר ששייך, כי אורייתא וקוב"ה **"כולא חד"**, ולא כאברין דמלכא ובוודאי לא כמרכבה לבד, ונתבאר שאור אין סוף אשר מאיר בגילוי רב בתורה הקדושה שהיא חכמתו של הקב"ה, היה בהארה עצומה שאין בדומה לה אפילו בעולמות העליונים, כיון שכל האור שמאיר בעולם העליון ביותר, הוא הארה שנובעת מ"חכמה" שהיא התורה הקדושה, נמצא שגילוי אור אין סוף ב"ה הגדול ביותר הוא רק בתורה הקדושה'.

"ואם כן החכמה שהיא התורה למעלה מכולם והיא היא רצונו ית' הנקשר טובב כל עלמין שהיא בחינת מה שאינו יכול להתלבש בתוך עלמין רק מחיה ומאיר למעלה מבחינת מקיף". כאשר נתבונן בדברי הרבי, נבין כמה דברים ידועים אשר יקבלו פנים חדשות ואור חדש, מרחיב ר' לייב ומתבונן על העינים הנוצצות התלויות בו בשקיקה.

"כולנו שמענו עוד מילדותנו על הויכוח הגדול שהיה בין משה רבינו לבין המלאכים אשר ביקשו "תנה הודך על השמים". ידוע גם כן הקושיא וכי תורה בשמים היא? וכי מה חשבו המלאכים, איזה תועלת תצמח להם מהתורה הקדושה? אמנם, לפי מה שנראה כעת מהו גודל הזכייה שיש

החתן עמד תחת החופה בעיניים עצומות, ניגוני התעוררות הושרו בקהל, הרגעים היו גבוהים ונעלים, כאשר כל הנוכחים חשים ומחשיבים את יקרת הזמן כ"א לפי דרגא דיליה. והנה לפתע נרתע החתן וננער ממשבותיו בבהלה כאשר חש שאחד שם את ידו על ראשו...

עת נישואין באהלי צדיקים גדול מאד ונעלה ומקולס בפי ישרים וצדיקים. מלבד עת נישואין באשר הוא שגדול וגבוה בשמי מעלה הוא, גם לרבות בעת שמחת צדיקים נוספו בו הפלגות וסלסולים בגודל הייחוד והשמחה בעליונים ובתחתונים.

אחד מהדברים הידועים מאד הוא שהאבות הקדושים יורדים ממעל לשמחת צאצאיהם, ועל כן בעת שמחת צדיקים כאשר האבות הק' הם קדושי עליון שרפי מעלה, מה יחוד כל לב בגודל הזמן והעת כאשר שרפי עליון אלו יורדים לשמחת הנישואין.

עד כדי כך שבעת נישואי הרה"ק ר' שלום יוסף בן הרה"ק מרוזין זי"ע, עם הרבנית רייזל בת הרה"ק ר' יצחק מראדויל זי"ע, רצה כבר הרה"ק מרוזין לצאת לחופה מכיון שהחמה נטתה להעריב, אך הרה"ק מראדויל לא הניחו, באומרו: "מוכרח אני להמתין עוד, עד אשר אבי המגיד הקדוש מזלאטשוב זי"ע"א יבוא אל החופה, ולעת עתה איני רואהו". רק כעבור זמן מה נענה ואמר "הנה אפשר לצאת לחופה כאשר אבי הקדוש הופיע משמיים".

ולא לחינם ביקש רביה"ק הרבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע, שיהיה לו מקום שיוכל לראות את פני הרה"ק מרוזין בעת יציאת לחופה, ואמר אח"כ שראה את הרה"ק בהתפשטות הגשמיות באופן שלא נראה עליו בשום זמן, והדברים מבהילים.

היה זה בעת נישואי בנו של הרה"ק ר' שלום יוסף, ה"ה הרה"ק ר' נחום בער'ניו מסאדיגורא זי"ע, אשר התייתם כבר מאביו הגדול, עם בת דודו הרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורה. השמחה הייתה גדולה עד מאד, וקהל רב התקבץ ובא לחתונה הגדולה, אשר צדיקים וקדושים מסובים בה.

לפתע תחת חופתו נרתע החתן וננער ממשבותיו בבהלה כאשר חש שאחד שם את ידו על ראשו, כשהסתובב נבהל ונחרד לראות את אביו הרה"ק ר' שלום יוסף שבא מעולם האמת, ושם ידיו על ראשו ומברכו.

חותנו ודודו הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה ראה שנבהל, שאלו "וכי לא ידעת שהאבות באים מעולם העליון לשמחת צאצאיהם?" נענה לו החתן "דיעתי, אך לא שיערתי שיכולים לראותם במיחוש'.

יעמדו על הברכה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגליון

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' שמחה אשר
לעמיל גרין שליט"א
לרגל אירוס הבת
למז"ט ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבניין עדי עד
ויראה מכל יוצ"ח
רוב נחת וקדושה וכט"ס אבי"ר

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' ישראל דוד כהן שליט"א
לרגל אירוס הבת
למז"ט ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבניין עדי עד
ויראה מכל יוצ"ח
רוב נחת וקדושה וכט"ס אבי"ר

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' שמעון הורוויץ שליט"א
לרגל אירוס בנו הבה"ח כמר דוב כעריש גי"ו
למז"ט ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבניין עדי עד
ויראה מכל יוצ"ח
רוב נחת וקדושה וכט"ס אבי"ר

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' משה מנחם העבט שליט"א
לרגל היכנס בנו הבה"ח כמר חיים גי"ו
לערוחמ"צ למז"ט ובשעט"מ
ויה"ר שיהא מנמו ומכל יוצ"ח
רוב נחת וקדושה וכט"ס אבי"ר